

Zelfreflectie-oefening bij taaltoegankelijkheid

Deze zelfreflectievragen stimuleren je om vanuit twee perspectieven te reflecteren over een situatie: vanuit jezelf en vanuit de student.

Doorheen deze reflectie sta je stil bij onbewuste percepties over taal-leren en meertaligheid en mogelijke weerstanden bij verandering.

Hoe reageer ik & waarom?

Zelfreflectievragen vanuit eigen perspectief:

Wat voel ik?
Welke emoties roept de vraag van de student bij me op?

Wat denk ik?
Welke regels en praktische bezwaren staan in de weg?
Welke opportuniteiten bieden zich aan?

Hoe reageer ik?
Wat is de drijfveer van mijn handeling?
Wat heb ik nodig om aan de vraag tegemoet te komen?

Hoe reageert de leerling & waarom?

Zelfreflectievragen vanuit het perspectief van de leerling:

Wat voelt de student?
Welke emoties gaan gepaard met de vraag van de student?

Wat denkt de student?
Welke gedachten roept mijn reactie op bij de leerling?

Hoe reageert de student?
Wat is de drijfveer van deze reactie? Wil de student de reactie bijsturen?
Welk tegenreactie verwacht de student van mij?

Voorbeelden:

Emoties:

- Docent: autoriteit/deskundigheid komt in gevaar- wordt in vraag gesteld, (vraag naar) aanpassingen voelen bedreigend aan, schrik om onderwijsniveau te verlagen.
- Student: gevoel dat leerproces niet belangrijk is, dat ervaren leerdrempels niet au-serieux genomen worden, zich aangevallen - verkeerd begrepen - onheus beoordeeld - gediscrimineerd voelen, niet op waarde geschat worden.

Gedachten:

- Docent: geen uitzondering willen/kunnen maken, geen aanpassingen - inspraak dulden-appreciëren.
- Student: docent wil niet helpen, gelooft niet in mij, vindt me niet belangrijk genoeg, dult geen inspraak, vindt de vraag bedreigend, stelt zijn belangen boven de mijne ...

Drijfveren bij handelen:

- Docent: deskundigheid kan niet in vraag gesteld worden, autoriteit komt in gevaar, regelgeving, hoge lat voor Nederlands, werkdruk wordt te hoog, niet relevant voor àlle leerlingen.
- Student: geen redelijke verklaring krijgen-vinden in reactie, racisme of discriminatie invoeren als verklaring voor gesteld gedrag, niet beoordeeld worden op inspanningen en competenties.

CHECKLIST met 7 aandachtspunten

Ben ik de docent die taal versterkt en meertaligheid insluit?

Ik zie de competenties van studenten, los van taalachtergrond.

Ik erken de positieve kracht van alle thuistalen.

Ik maak van taal geen uitsluitingsmechanisme.

Ik geef les en communiceer in duidelijke taal.

Ik pleit voor structurele taalfaciliteiten tijdens de les en in de opleiding.

Ik benut de meertaligheid van de studenten.

Ik stimuleer verbinding met en tussen studenten.

To do's: positieve acties

Studenten
aanmoedigen
om het woord te
nemen.

Oproep:
taal-maatjes
taal-buddy's
taal-meter/peter.

Taalcafé
organiseren:
ongedwongen met
(on)bekenden over
allerlei
onderwerpen
praten.

Een verklarende
woordenlijst
hanteren
(per les,
per inhoud).

Mezelf opnemen
daarna test:
hoe helder
spreek ik?

1 schema
/per les

Opdracht studenten:
Verklarende
woordenlijst maken
(per les, inhoud).

Structureel
blijven
professionaliseren!
Oog voor nieuwe
medewerkers.

Tips & tricks
uitwisselen: helder
taal in de les en de
cursus.

Denk niet te gauw:
'Oei, nog
probleem.'
Eerder:
'Hé, hier spreekt
iemand ... Berbers.'